

od prosinca 2012. godine do ožujka 2013. godine. Istraživanje je bilo fokusirano na spoznaju stupnja i opsega informiranosti građana i pozivima putem medija za njihovo učešće u procesu donošenja odluka unutar tijela lokalne samouprave. Anketni upitnik je bio u formi zatvorenih pitanja. Prva važna odrednica spoznaje u provedenom istraživanju odnosi se na obaviještenost građana o oblicima sudjelovanja u procesu odlučivanja u mjesnim zajednicama, općinama i gradovima. U istraživanju se potvrdilo da je u prosjeku preko 60% građana upoznato sa oblicima sudjelovanja u procesu odlučivanja u jedinici lokalne samouprave. Oblici odlučivanja su: mjesni zbor građana; građanska inicijativa; referendum građana; prijedlozi putem nevladinih organizacija; participacija u izborima za općinsko vijeće i općinskog načelnika. Najveće poznavanje oblika sudjelovanja građani su imali za mjesni zbor građana i javnu raspravu o programskim aktima koje donosi općinsko vijeće: budžet, planovi ekonomskog razvoja i regulacioni planovi. Za mjesni zbor građana i javnu raspravu poznavanje je potvrdilo oko 80% građana. Građani se o mogućnosti odlučivanja najučestalije informiraju putem lokalne televizije, zatim putem web portala i službenih web stranica općina i gradova. U stalnom porastu je i broj korisnika interneta. Uz šire korištenje medija stvara se mogućnost novog modela komuniciranja građana i tijela lokalne samouprave i uprave. Ovdje dolazimo do važnog momenta naspram postavke Džona Stjuarta Mila da obaviješteno građanstvo ima osnovu i pretpostavke da bude i aktivno građanstvo. Ponajprije u odlučivanju o zajedničkim potrebama u lokalnoj zajednici. Empirijski uvid u stupanj participacije građana o odlučivanju o javnim poslovima u lokalnoj zajednici pokazao je da samo 12% građana sudjeluje u odlučivanju na mjesnom zboru građana. Radi se o niskom stupnju učešća građana u neposrednim oblicima odlučivanja. U pogledu uloge medija u poticanju učešća građana u neposrednom odlučivanju, dr. sc. Drago Martinović dolazi do uvida da ne postoji obostrana komunikacija između medija, lokalnih vlasti i građana. Provedeno istraživanje je potvrdilo spoznaju da lokalne radio stanice ispunjavaju svoju informativno servisnu funkciju. Istovremeno, istra-

živanje je pokazalo da radio stanice nisu dovoljno interaktivne kako bi se postiglo povećano učešće građana u kreiranju javnih politika. Vrlo je malo redovnih kontakt emisija o lokalnim temama u kojima bi, na jednoj strani, bili građani i mediji, a na drugoj nosioci javnih uloga: vijećnici i općinski načelnik. Uzeta u cjelini knjiga pod naslovom „Mediji i promocija participacije građana u lokalnoj samoupravi“ predstavlja zaokruženu komunikološko-politološku znanstvenu studiju. U knjizi je izložena teorijska osnova lokalne samouprave i uloga novih medija i stvaranju uslova i pretpostavki za participaciju građana u odlučivanju o javnim poslovima u jedinicama lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini. Izvedena sinteza empirijskog istraživanja omogućila je relevantnu znanstvenu spoznaju o dostignutom stupnju participacije građana u oblikovanju javnih politika na razini jedinica lokalne samouprave. Knjiga će biti od koristi za dalja istraživanja uloge medija i posebno novih medija u stvaranju pretpostavki za aktivno građanstvo u upravljanju javnim poslovima u lokalnim zajednicama. Knjiga će imati svoje mjesto u edukaciji studenata komunikologije i politologije, kao i djelatnika na poslovima odnosa s javnostima u općinama i gradovima. *Knjiga 'Mediji i promocija participacije građana u lokalnoj samoupravi' autora dr. sc. Drage Martinovića napisana je na 232 stranice, uz predgovor ima osam poglavlja, te literaturu i popis grafikona, tablica i fotografija. U pregledu korištene literature i drugih izvora navedena je 61 knjiga, 84 članka, rasprave, priopćenja sa savjetovanja, priručnika i brošure, 88 referenci razvrstanih u ostale izvore i preko dvije stotine Internet adresa.*

Primljeno: 2014 - 08 - 01

Prof. dr. sc. Mirko Pejanović

Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Sarajevu, Sarajevo, BiH

CVIČEK V DOLENJSKI DEŽELI TURIZMA / CVIČEK U DOLENJSKOJ ZEMLJI TURIZMA, Zveza društev vinogradnikov Dolenjske in Društvo vinogradnikov Kostanjevica na Krki, Kostanjevica na Krki, 2014., 306 str.

Pred nama se nalazi zanimljiv i prezentan vinogradarsko-turistički vodič pod nazivom „**Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma**“ koji su priredili vrijedni turistički i vinogradarski stručnjaci **doc.dr.sc.Božidar Veljković, doc.dr.Marko Koščak, mr.sc.Lea-Marija Colarić- Jakše, Matjaž Jakše, Stane Tomazin i Matje Kuhar**. Turistički i vinogradarski vodič zorno prikazuje i poučava čitatelje o povezanosti vinogradarske kulture i turizma. Shvaćajući turizam i vinogradarstvo kao sinergijski skup turističkih aktivnosti građana koji putuju i borave u vinogradarskim destinacijama izvan uobičajene svakodnevne životne sredine, radi upoznavanja novih turističkih destinacija koje nude bogatstvo vinske kulture i rekreacije za racionalno provođenja slobodnog vremena, autori u vodiču prezentno i vizualno prikazuju vinske putove Dolenjske koji dočaravaju pravi **novi vinsko-turistički komunikativni izazov**. Promišljajući turizam kao holističku heterogenu proizvodno-uslužnu djelatnost (ugostiteljstvo, turističko posredovanje i specifični oblici turističke ponude) vinogradarstvo i kultura vina dobivaju svoje konotativno i dekonotativno komunikativno značenje u turizmu. Dolenjska, kao zasebna regija, svojom ljepotom, geografskim položajem i vinogradarstvom oduvijek je plijenila pažnju turističkih znatiželjnika, turista, umjetnika, književnika, povjesničara, gospodarstvenika i svih onih građana koji uživaju u ljepotama krajolika koji nam pruža specifične oblike kulture vinske proizvodnje poznatog vina cviček. **Cviček kao specifična vinska kulturna ponuda u turizmu postaje novi turistički brend Dolenjske te novi turistički izazov za razvoj i unapređenje selektivnih novih oblika regionalnog turizma u Dolenjskoj zemlji turizma** (kulturni turizam, ekoturizam, sajamski turizam, seoski turizam i posebno vinski događaji i priredbe u turizmu). Vinogradarski turizam postaje komunikativno središte turističkih događanja i sredstvo za unapređenje regionalne gospodarske vinske proizvodnje Dolenjske koja vinogradarskom proizvodnjom unapređuje kulturnu i turističku razinu stanovništava regije u funkciji zbližavanja i povezivanja svih građana i dobrodošlih turista. Prezentirani turističko-vinogradarski vodič čitateljima nudi nove promotivne, stručne, sajamske, gospodarske, kulturne i turističke

ke putokaze o **kulturi cvičeka u Dolenjskoj zemlji vina**. Stručni vodič „Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma“ sadržajno prezentira vinogradarstvo Dolenjske, vrijedne proizvođače vina, njihove najosnovnije informacijske i komunikacijske podatke koje građanima Dolenjske i svim potencijalnim turistima prikazuje prirodne vinogradarske ljepote i proizvodnu kulturu čuvenog vina „Cviček“. Ovim vinogradarsko-turističkim vodičem Dolenjska i vino cviček, kao poljoprivredno- prehrambeni proizvod, postaje prepoznatljiv vinogradarski i turistički brend globalne vinske produkcije, u mnoštvu vinskih ponuda, od preko 5000 kultiviranih vinskih loza od kojih se većina upotrebljava za proizvodnju specifičnih sortnih svjetovno poznatih vina. **Cviček iz Dolenjske sigurno prema zapisima u ovom vodiču dobiva značenje visoko rangiranog sortnog vina s kontroliranim geografskim porijeklom**. Autori ovog vinogradarsko-turističkog vodiča, s aspekta informacijske, komunikacijske i kulturološke razine, uzdižu „**vinograd**“, „**vinogradarstvo**“ i **vino „cviček**“ na višu razinu **meta komunikacijskog vinskog turističkog diskursa**.

Vinsku produkciju cvičeka u Dolenjskoj zemlji vina, autori u vodiču izborom prezentacijskih vinskih sadržaja, uzdižu na razinu regionalne instruktivne organizirane proizvodne vinske kulture zasađenih trsova cvičekove vinove loze s zaštićenim geografskim porijeklom, izborom zemljišta i ekspozicijom zasađenih vinskih terena cvičeka s posebnim plemenitim osobinama i regionalnim svojstvima na kojima uspijeva visoko rangirani i kvalitetni cviček. Turizam i hotelska industrija, na današnjem stupnju razvoja, postaju jedna od najvećih globalnih unifikacijskih industrija svijeta u kojem **lokalni diverzifikacijski turistički procesi** (kao što je proizvodnja cvičeka u Dolenjskoj zemlji turizma) oblikuju prepoznatljiviji regionalni turizam na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i turističke vinske ponude. Tako regionalno vinogradarstvo i cvičekova vinska industrija postaju novi kulturni brend prepoznatljive turističke destinacije u regiji Dolenjska. Vinogradarsko-turistički vodič „Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma“, uz autorski izvrstan predgovor potpisan od **mr.sc.**

Leje-Marije Colarić-Jakše, glavne i odgovorne urednice, je sadržajno strukturiran u zasebne prezentne i segmentirane publicističke izvadke (Odbori, Program vinskih priredbi, Prigodni vinski govori predsjednika vinskih priredbi, vinogradara Dolenjske i općinskih gradonačelnika (župana) Dolenjske). Sadržajno su zasebno predstavljene vinogradarske i turističke općine (Brežice, Dolenjske Toplice, Radeče, Kostanjevica na Krki, Krško, Mirna, Mirna Peč, Makronag-Trebelno, Sevnica, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje i Žužemberk). S komunikacijsko-animacijskog aspekta organiziranja vinogradarskih turističkih priredbi u vodiču se donose **kronološke informacije o vinskim događanjima**: 42. Tjedan pozdrava cvičeku i zaslužnim osobama: Robertu Jurkoviću - Kralju cvičeka 2013, Andreji Simeonov – 15. Cvičekova princeza, Joži Žura – Ambasadoru cvičeka u godini 2014, Janezu Colnaru – Kralju cvičeka godine 2014., s posebnim osvrtom na **predstavljanje znakovitih vinogradarskih i turističkih društava** s brojnim karakterističnim vinarskim informacijama koje čine draž stručne osobine svakog novog priređenog vinogradarsko-turističkog vodiča. Vrijedno je istaknuti dodatno poglavlje koje donosi (str.148. -175.) prikaže: **O „Cvičeku koji otvara razvoj turizma, zdravlja, regionalne kulture i kulturnog naslijeđa u turizmu, o turističkom gostoprilstvu, vikend turizmu i vinskoj tradiciji Dolenjske**, te komunikativnom turističkom druženju uz čarobno vino Cviček. U prezentiranom vodiču se još dodatno donose i **stručni prikazi postupka ocjenjivanja vina i vinskih sorti** (str.177. -232.). U zaključku vodiča donosi se (str. 234.- 305.) **publicistička zahvala** svima onima koji su omogućili realizaciju i nakladu ovog vinogradarsko-turističkog vodiča s publiciranim prezentnim uobičajenim vinogradarskim brojnim marketinškim oglašavanjem, izvornom literaturom i kazalom sadržaja.

Pažljivim čitanjem novog vinogradarsko-turističkog vodiča možemo ustvrditi da proces vinske produkcije (cvičeka) u turizmu, na području regije Dolenjska predstavlja rezultat vrijednog ljudskog dugogodišnjeg marljivog rada građana i vinogradara Dolenjske.

Prezentirani vodič na sintetski način povezuje građane i turiste regije Dolenjska u jedan **sinergijski komunikacijski turistički lanac** (građane, turiste, grupe i proizvođače) koji kulturom vinogradarstva, produkcijom cvičeka te snažnim razvojem turističke kulture međusobno komuniciraju (kultura vina, hrane, gostione, restorani, hoteli, turistički brodovi, avio-prijevoznici) na svim razinama turističkih destinacija (globalno, regionalno, nacionalno i lokalno). Vrijedan vinogradarsko-turistički vodič predstavlja regionalnu međusobno povezanu vinogradarsku i turističku sinergijsku koherentnu vinsku kulturu turizma kroz komunikativne zasebne funkcionalne cjeline (destinacijske, instrumentalne, ponudbene, informativne, prepoznatljive, kvalitativne, izražajne, socijalne, interaktivne, stimulativne i integracijske) koje daju čudovitu **komunikacijsku moć cvičeka** kao image prepoznatljivosti Dolenjske kao vinske turističke destinacije. Svi (su)autori ovog stručnog vodiča su sadržajno i metodološki vođeni od uglednog teoretičara turizma, **doc.dr.sc. Božidara Veljkovića**, dekana Fakulteta za turizam u Brežicama, ugradili su svoje bogato stručno, teorijsko i praktično iskustvo i znanje u izradi ovog vodiča koji je objelodanjen pod naslovom „Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma“.

Analizirani stručni vinogradarsko-turistički vodič je dobro došao studentima i nastavnicima fakulteta i visokih škola za turizam kao instruktivno i poučno stručno štivo, koje propeđeutički ukazuje na nove koncepte vinogradarske i turističke vinske menadžment kulture upravljanja dominantnim vinskim turističkim destinacijama, kao novim oblicima **suvremene selektivne turističke komunikacije**. Dakako, ovaj stručni vodič, čitateljima nudi i kvalitetnu podlogu za stjecanje novih znanja i prezentacijskih vještina te vrijednosno korisnih upotrebnih komunikativnih sadržaja u profesionalnom životu vinogradara, turističkih i kulturnih djelatnika na svim razinama poduzetničkih projekata regije Dolenjska.

Na temelju svega iznesenog slobodni smo ovu vrijednu publikaciju (**vinogradarsko-turistički vodič**) preporučiti svim građanima, turistima, studentima turizma, agronomije, ekonomije,

kulture i menadžmenta na svim obrazovnim razinama dodiplomskih i diplomskih studija koji u užem ili širem smislu izučavaju vinogradarstvo, turizam, kulturu i komunikativni menadžment.

Primljeno: 2014 – 06 – 20

Doc. dr.sc. Vlasta Kučić

Filozofski fakultet i Fakultet za turizam Sveučilišta u Mariboru
Maribor /Brežice, Slovenija

“DRUŠTVO I TEHNOLOGIJA 2014.-DR.JURAJ PLENKOVIĆ”/“SOCIETY AND TECHNOLOGY 2014 – DR.JURAJ PLENKOVIĆ”, Alma Mater Europaea, International Federation of Communication Associations, Hrvatsko komunikološko društvo, Zagreb, 2014., 839 str.

U organizaciji Alma Mater Europaea – European Center Maribor, International Federation of Communication Associations i Hrvatskog komunikološkog društva te pod visokim pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije i Županijske komore Rijeka u Opatiji je održan trodnevni znanstveni skup „Društvo i tehnologija 2014.-dr.Juraj Plenković“ (28.-30. lipnja 2014.). 21. put zaredom, skup je okupio renomirane znanstvenike i stručnjake iz zemlje i inozemstva iz različitim područja znanosti - od gerontologije, komunikacijskog menadžmenta, medija, religije, kulture do geopolitike, e-obrazovanja i tehnologije.

Ovaj jedinstveni međunarodni znanstveni skup je među rijetkima koji u isto vrijeme, jednako kvalitetno pristupa temama o najnovijim tehnološkim dostignućima, ali i suvremenim društvenim temama. I ove godine, više od 220 sudionika podijelilo je svoja bogata znanja i iskustva, a među njima svakako je najeminentnije ime prof.dr. Stefana Luby-a, potpredsjednika Europske akademije znanosti i umjetnosti te predsjednika Danube Academies Conference-a, koji je predstavio najnovija dostignuća u području nano tehnologije s jedne strane, te nove društvene izazove malih europskih nacija s druge strane.

“S ostvarenim nizom poticajnih tema, s tematskim blokom ‘Društvo i međugeneracijski dijalog’, inventivno ugrižani ušli smo u program svečanoga otvorenja skupa, s eminentnim sudionicima – nositeljima pozvanih predavanja i njihove erudicije kao temeljnice iz koje se razvijaju uvjeti za uzlazne staze i kreativne uzlete. Prigoda je osobito pozdraviti svakog sudionika ovogodišnjega Skupa i sve zajedno, u kolopletu znanstvenih tema, ideja i inicijativa kao obilatih vrijednosti u promišljanju uvjeta za uspješnu primjenu i ovogodišnjih iskustava, u svakom od područja kojima se 21. međunarodni znanstveni skup bavi, ove 2014. Stoga je i pozornost ovome skupu tim vrijednija, rekao bih dragocjena, iz niza znanstvenih, društvenih i tehnoloških motrišta.”, rekao je prilikom otvaranja **prof.dr.sc. Ludvik Toplak**, predsjednik Organizacijskog i Programskog odbora DIT-2014 te rektor sveučilišta Alma Mater Europaea. Prigodnim govorima, uz prof.dr. Marija Plenkovića i prof.dr. Ludvika Toplaka, nazočnima se obratio i re-izabrani zastupnik u Europskom parlamentu, Andrej Plenković, koji je u okviru znanstvenog skupa održao i predavanje za prvu generaciju studenata Europskog poslovnog studija sveučilišta Alma Mater Europaea, koji se od 2012. godine provodi u Republici Hrvatskoj.

Elektronički zbornik radova “Društvo i tehnologija 2014 – dr. Juraj Plenković”, u obujmu od 839 stranica, sadržava znanstvene radove koji su prezentirani na ovome tradicionalnom međunarodnom znanstvenom skupu. Nakladnik zbornika je Hrvatsko komunikološko društvo, International Federation of Communication Associations i Alma Mater Europaea (European Center Maribor) u suradnji s nakladničkim partnerima (MediaNet i PressCut), dok su organizatori skupa Alma Mater Europaea (ECM), International Federation of Communication Associations i Hrvatsko komunikološko društvo.

Zbornik se sastoji od deset tematskih cjelina: (1) Društvo i međugeneracijski dijalog, (2) Holistički pogled na zdravlje i obrazovanje, (3) Arhivistika i dokumentaristika u interkulturalnom povezivanju Podunavske regije i Europske unije, (4) Društvo, znanost i tehnologija, (5) Komunikacijski menadžment, (6) E-